

KOU åben høring om offentlig digitalisering og kommunal IT

Offentlig digitalisering: Udfordringer og faldgruber

Offentlig digitalisering - erfaringer og udfordringer
Michel Steen-Hansen, direktør i Danmarks Biblioteksforening

Mød borgerne

-hvor de alligevel kommer

■ [Fødselsregistrering](#)

Fødselsregistrering

Det er praktisk for et samfund at vide, hvem der bor og fødes i landet. En fødsel skal registreres senest 14 dage, efter at den har fundet sted. Barnet bliver herved optaget i CPR.

Når fødsel sker på et hospital

Jordemoderen indberetter til personregisterføreren i bopælsmyndigheden (kommunen i Sønderjylland eller sognet i resten af landet).

Når forældre er gift med hinanden, bliver barnets slægtskab således registreret.

Er I ikke gift med hinanden, og ønsker I sammen at varetage omsorgen og ansvaret for jeres barn, kan I erklære det via blanketten "Omsorgs- og ansvarserklæring".

Når myndighederne modtager omsorgs- og ansvarserklæringen senest 14 dage efter fødselen, er faderskabet fastslået. I får automatisk fælles forældremyndighed over jeres barn.

Du kan anmelde dit barns fødsel samt faderskabet elektronisk med digital signatur.

Du kan også få en blanket af jordemoderen eller selv printe den ud. Udfyld blanketten, og send den til det sogn, hvor du bor.

Borgerne skal ikke altid på *KOMMUNEN*
for at få løst borgerserviceopgaver

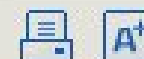

Bornholms Biblioteker

Flere biblioteker overtager Borgerservice, og det betyder, at uddannede bibliotekarer skal tage sig af pas og kørekort samtidig med, at de skal oplyse og vejlede om bøger.

© DR Bornholm

Skrevet af: [Rasmus Strøyer](#)

Biblioteker skal udstede pas og kørekort

23. nov. 2010 11.55 Kultur

På biblioteket fornyer man sit pas, får sit kørekort og ordner sine forhold omkring kontanthjælp. Og så låner man selvfølgelig en bog i ny og næ.

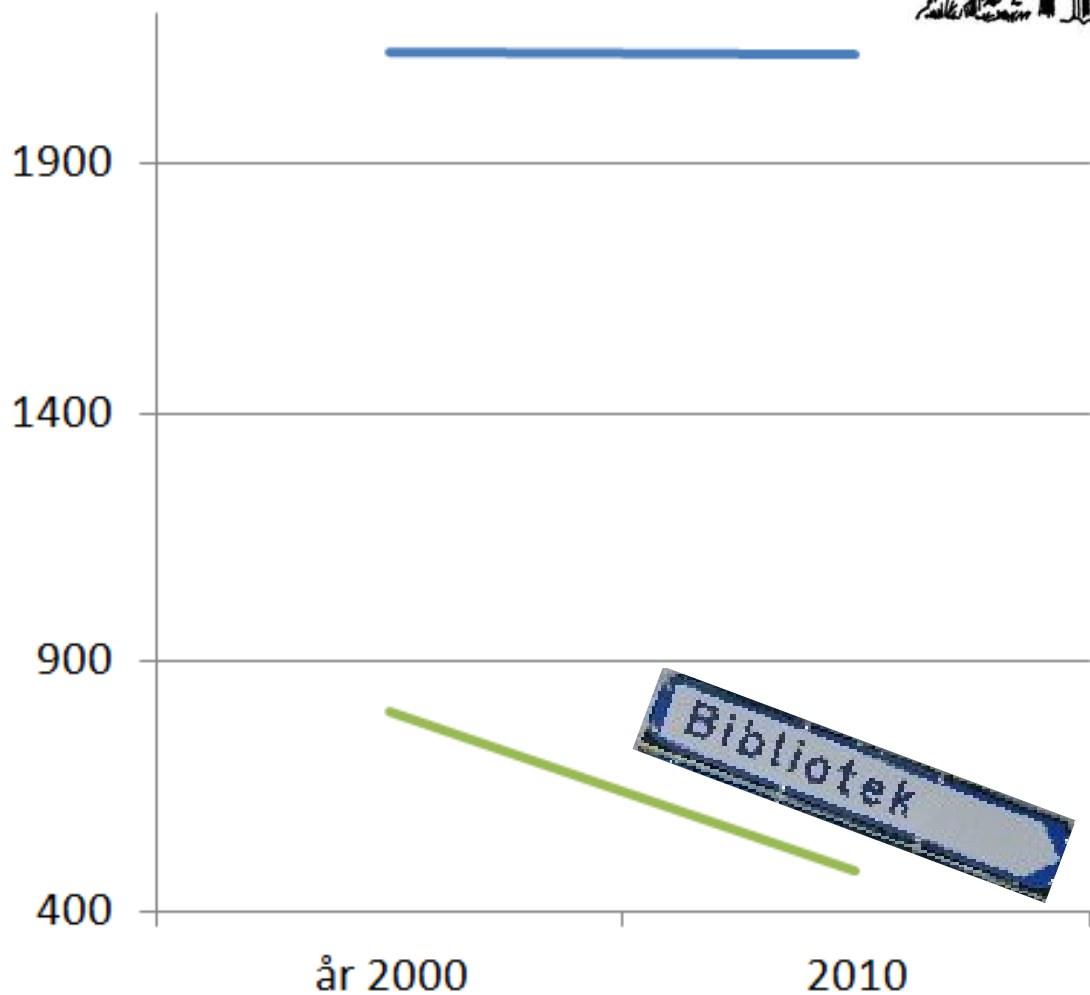
Send eller anbefal link

Anbefal < 29 +1 < 0

[Facebook](#) [Email](#)

[Google](#) [Twitter](#)

BIBLIOTEKSFORENINGEN

- Folkekirker.
Antal sogne, i nogle sogne er der flere kirker. I 2010 var der 2.354 kirker og 2.123 sogne)
- Folkebiblioteker.
Antal biblioteker i år 2010 (inkl. Hovedbiblioteker (97) filialer(353) og bogbusser (32)) 482

**Vi skal tænke på et fremtidigt tilbud
til ham**

-et tilbud der også er til

Bibliotekerne har omstillet en stor del af virksomheden til det digitale

E-bøger overhaler papirbøger

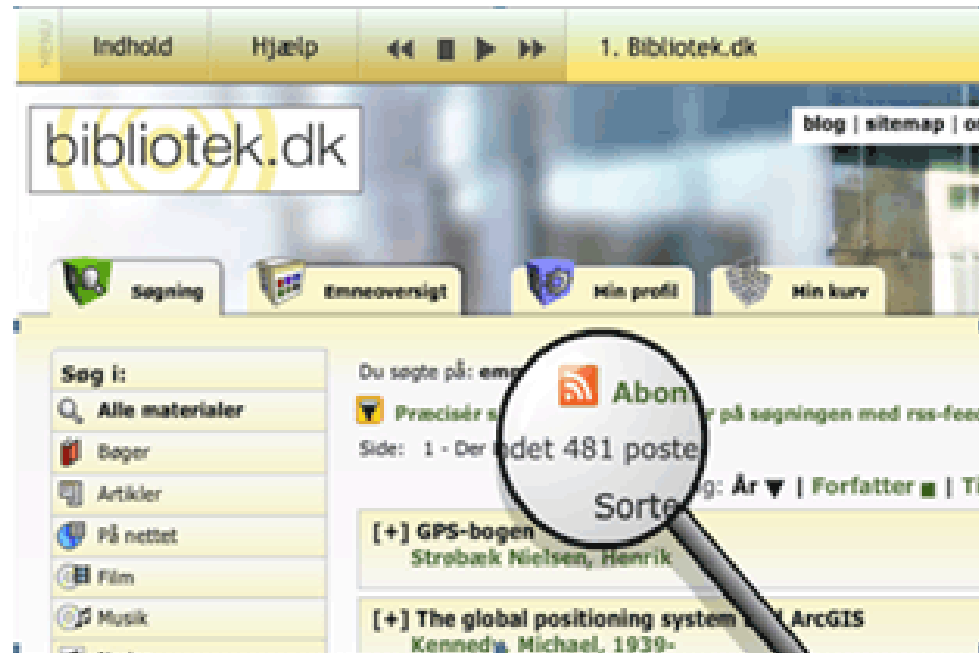
Amazon sælger nu flere e-bøger end trykte bestsellere, men internet-boghandlen vil stadig ikke fremlægge konkrete tal for salget af e-bøger eller Kindle-enheder.

Den digitale indgang til det fysiske

I 2000 skabte bibliotekerne en fælles indgang til alle de fysiske materialer for alle borgere i landet

En digital fortrop!

Det Digitale Danmarks Bibliotek

Alle digitale biblioteks ressourcer tilgængelig for alle borgere
På tværs af kommunegrænser og sektorer

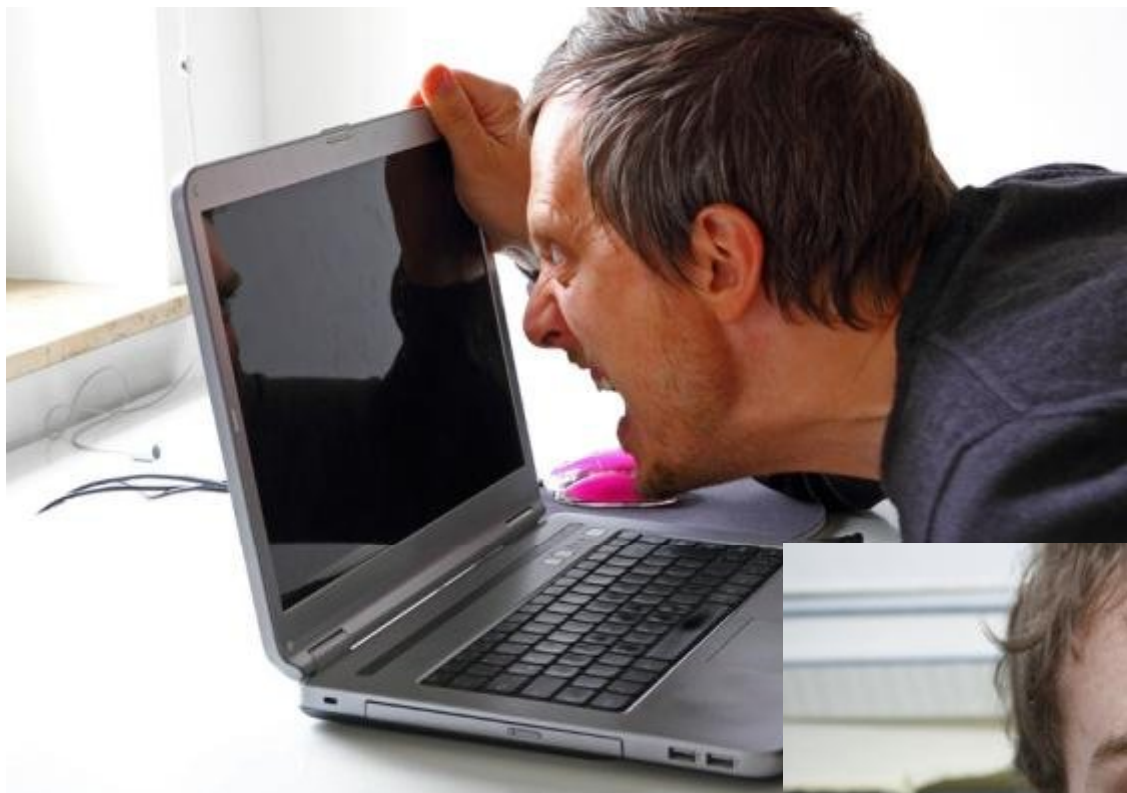
BIBLIOTEKSFORENINGEN

Findes det ikke på nettet, findes
det ikke!

BIBLIOTEKSFORENINGEN

Men.....

BIBLIOTEKSFORENINGEN

> Borgernes indgang til samfundet er på biblioteket

Pressemeddelelser

Af Danmarks Biblioteksforening | 09-01-2012

En ny undersøgelse viser, at 2/3 af landets biblioteker nu udfører borgerserviceopgaver på forskellige niveauer, hvilket er tæt på en fordobling i løbet af de seneste to år.

Undersøgelsen som er udført af Danmarks Biblioteksforening, Bibliotekschefforeningen og Konsulentfirmaet Knudsen Syd, er en opfølgning på en lignende undersøgelse fra 2009, hvor under af halvdelen af landets kommuner meddelte, at de havde inddraget bibliotekerne i løsningen af borgerserviceopgaver. Siden da er det gået rigtig stærkt med at få etableret endnu mere samarbejde mellem biblioteker og borgerservice.

Stadig flere kommuner har således fået øjnene op for det potentiale der ligger i at udnytte de mange videnskompetencer, som befinder sig på biblioteket. I flere end 60 kommuner benyttes biblioteket derfor nu også som indgangen til det offentlige som udvidede borgerservicecentre, hvor bibliotekerne både udsteder kørekort, hjælper folk med digital service og laver kurser i IT læring.

Læs mere om undersøgelserne på <http://db.dk/borgerservice>

- Twitter
- Facebook
- Email
- More
- 0 kommentarer

Læs også

Vejen frem for det digitale Danmark: undtagelser eller læring?

Jan Trøjborg: Inddrag biblioteket som borgernes IT-vejleder og på anden vis

db.dk/borgerservice

Læring på biblioteket

- I 2010 blev der holdt i alt 1.712 "Lær mere om it-kurser" på bibliotekerne. Herunder f.eks. intro til Nem ID
- Der er biblioteker i alle kommuner, som alle har læringsaktiviteter, læringsrum og IT faciliteter
- 2/3 af befolkningen kommer med jævne mellemrum på biblioteket
- 50 procent af de danske folkebiblioteker lægger hus til andre funktioner end bibliotek over 2/3 af bibliotekerne varetager borgerservice
- Bibliotekerne inddrager brugerne på de sociale medier
- Mange kursustilbud skabes i samarbejde med folkeoplysning og frivillige

Hvorfor beskæftige sig med borgerservice på bibliotekerne?

- Lov om borgerservice – en ”kan” lov. Mulighed for at bruge bibliotekerne fordi 2/3 af borgerne alligevel kommer der jævnligt
- Borgerservice ligger som en naturlig forlængelse af bibliotekernes almindelige forpligtelse til at formidle offentlig information

Vi låner mere og besøger oftere de færre og færre biblioteker

Der er nu 482 betjeningssteder

(en halvering siden 1980, men der er oprettet 40 servicepunkter f.eks. afhentning i butikker)

I alt 36 millioner besøgte bibliotekerne i 2010

(En stigning på 100.000 fra 2009 til 2010 og den kulturinstitution, som bruges hyppigst og af flest mennesker.)

I 2010 udlånte bibliotekerne 76 mio. materialer

(Bøgerne er fortsat bibliotekernes vigtigste medie med et udlån og 67,5 % af de samlede udlånsaktiviteter..Siden nedtursåret 2007 er udlånet i alt steget med godt 7%)

Digitale udlån 11.178.757

(over 50 % fra 2009-2010 og året før en fordobling)

Digital Brug 26,4 mio. besøg på bibliotekernes web

Meget mere åbent

”åbne biblioteker”, dvs. biblioteker der holder åbent udover den betjente åbningstid.

Den samlede åbningstid for de ”åbne biblioteker” udgør i 2010 - 3.202 ugentlige timer.

Den samlede åbningstid med betjening faldt med 3,7 % fra 2009 til 2010.....

...men i alt lagt sammen med de åbne biblioteker

En stigning i åbningstiden på 23 % på landsplan.

Indkomne bøger:
Bogliste 10.8-17.8

Gæst på historisk
stripklub: Øv, det er
sløjt, sløjt, sløjt

ANMELDT
Fyld str:
kanonku

BØGER 9. AUG. 2011 KL. 21.29

Der bliver færre biblioteker – men vi besøger dem som aldrig før

ALENDEREN:
(CPH) [dropdown]
ination - [dropdown]
wegian.com

illet:
itt
igild
ke mailer
ver
id

At skyde sig selv i foden

Undersøgelsen dokumenterer desuden, at hvis man bruger biblioteket som barn og ung, øger det sandsynligheden for, at man gennemfører en uddannelse senere hen.

Afstand har betydning
For til gengæld stiger antallet af danskere, der aflægge biblioteket.

Der blev aflagt 100.000 flere fysiske besøg på de danske biblioteker end året før, viser biblioteksstatistikken 2010. I alt besøgte danskere folkebibliotekerne mere end 36 millioner gange i fjor. Det svarer til, at hver eneste dansker går på biblioteket mere end seks gange om året.

“
Antallet af filialer halveret siden 1980 er meget voldsomt
Michel Steen-Hansen
Danmarks Biblioteksforening

Bøgerne tegner sig stadig for mere end 67 procent af det samlede ydelse. Ydermere kunne bibliotekerne notere 26,4 millioner besøg på nettet, hvilket er 700.000 flere besøg end året før.

LÆS OGSÅ Danskerne gider ikke gå langt til biblioteket

Ifølge en undersøgelse foretaget af Danmarks Biblioteksforening i 2009, dropper hver anden biblioteksbesøget, hvis der er mere end 1.000 adspurgte personer, der bor mere end 10 kilometer til det nærmeste bibliotek. I 2009 har 30 procent af de adspurgte personer, der bor mere end 10 kilometer fra et bibliotek, aldrig besøgt et bibliotek.

Se mere på db.dk/undersogelser

Paradoks

- Biblioteket er landet absolut mest besøgte kultur- og læringsinstitution
- Biblioteket inddrager konstant mange nye digitale medier og platforme
- Biblioteket løser stadig flere nye borgerrettede opgaver

Samtidig

Paradoks

300 mio. mindre til bibliotekerne

Siden kommunalreformen i 2007 har kommunerne - målt i faste priser - sparet 4,7% på kulturområdet. Det er uden sammenligning gået værst ud over bibliotekerne, hvor udgifterne er reduceret med 390 mio. kr., svarende til en besparelse på 13,3%.

I samme periode har kommunerne opprioriteret støtten til museer med 84 mio. kr. (18%), teatre med 49 mio. kr. (svarende til 18%) og til musik med 23 mio. kr. (svarende til 3%).

Område	2007-2012 mio. kr.	2007-2012 %
Folkebiblioteker	-389.7	-13.3
Museer	83.5	17.2
Biografer	-0.3	-1,4
Teatre	49.4	17.8
Musikarrangementer	22.8	3.2
Andre kulturelle opgaver	-20.7	-2.1
I alt	-254.9	-4.7

Beløb i faste priser. Kilde: Danmarks Statistiks budgettal for kommunerne.

EX. Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister

*”.....andre institutioner som for eksempel **bibliotekerne** vil også være et oplagt sted at tilbyde borgerne hjælp til digital selvbetjening. De kommunale **borgerservicecentre** og eksempelvis **bibliotekerne** vil således kunne tilbyde adgang til computere og medarbejdere, der kan hjælpe borgerne med de digitale løsninger. På den måde bliver også de mindre it-kyndige borgere efterhånden mere digitalt selvhjulpne.”*

Folketinget er opmærksomme på at bibliotekerne kan være med at løse samfundets udfordringer.

Biblioteket

- Hvis samfundsopgaven ændres, så forandrer biblioteket sig for at løse opgaven
- Hvis opgaven er borgerservice og IT-læring løser de den
- Sikre at alle får adgang til demokratiet

Sku' vi....

- Investere bare 1/10 af den milliardbesparelse digitaliseringen gir'
  - til at investere i at sikre borgernes indgang til samfundet ?

Hvem er jeg?

Michel Steen-Hansen

- Direktør i Danmarks Biblioteksforening
- Tidligere bibliotekschef i Slagelse og Ringsted
- Fortidsforsker fra RUC

Se oplægget på
biblioteksdebat.blogspot.com

Michel Steen-Hansen
msh@db.dk
db.dk

HVEM ER VI?

Danmarks Biblioteksforening er bibliotekernes interesseorganisation. I mere end 100 år har foreningen arbejdet politisk for at påvirke udviklingen på biblioteksområdet, og for at udbrede og styrke demokrati og den fri adgang til information for alle. Foreningens samarbejder i høj grad med andre videns-, kultur- og oplysningsinstitutioner for at sikre bibliotekerne som fundament for udviklingen af viden-samfundet.

Altså - en politisk og faglig interesseorganisation.